

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
edukacji wczesnoszkolnej

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie

SCENARIUSZ 1 (z 2)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA uczniów klasy III szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej

OPRACOWANY PRZEZ Beatę Standio

(Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie)

TEMAT: W lesie – VII krąg tematyczny: Las jesienią.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

- rozwijanie umiejętności czytania na poziomie umożliwiającym samodzielne korzystanie z niej w różnych sytuacjach życiowych, w tym na kontynuowanie nauki na kolejnym etapie edukacyjnym oraz rozwijanie swoich zainteresowań;
- kształcenie umiejętności poprawnego posługiwania się językiem polskim w mowie i piśmie, pozwalającym na samodzielną aktywność, komunikację i efektywną naukę;
- doskonalenie umiejętności rozumienia zależności pomiędzy składnikami środowiska przyrodniczego;
- nauka obserwacji faktów, zjawisk przyrodniczych, społecznych i gospodarczych, wykonywania eksperymentów i doświadczeń, a także formułowania wniosków i spostrzeżeń;
- ćwiczenie umiejętności rozumienia podstawowych pojęć i działań matematycznych;
- doskonalenie umiejętności wykorzystania własnej aktywności ruchowej w różnych sferach działalności człowieka: zdrowotnej, sportowej, obronnej, rekreacyjnej i artystycznej;
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających tworzeniu relacji, współdziałaniu, współpracy oraz samodzielnej organizacji pracy w małych grupach, w tym organizacji pracy przy wykorzystaniu technologii;
- rozwijanie umiejętności uczestnictwa w kulturze oraz wyrażania swych spostrzeżeń i przeżyć za pomocą plastycznych, muzycznych i technicznych środków wyrazu, a także przy użyciu nowoczesnych technologii.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń:

- czyta ze zrozumieniem tekst informacyjny i wyszukuje w nim potrzebne informacje;
- zna i rozróżnia warstwy lasu oraz wypowiada się o występujących w nich roślinach i zwierzętach;
- rozumie pojęcia: fauna i flora;
- wykonuje mapę myśli – notatkę pozwalającą zapamiętać informacje o warstwach lasu;
- układa zdania na temat znaczenia lasu dla ludzi i zwierząt;
- krok po kroku rysuje jeża;
- zamienia formę wypowiedzi i zapisuje tekst w zeszycie;
- poprawnie pisze wyrazy z trudnościami ortograficznymi;
- wyszukuje w tekście czasowniki;
- oblicza iloczyny, porządkuje liczby w ciągu malejącym;
- wie, że odwrotnością mnożenia jest dzielenie;
- rozwiązuje zadania wymagające mnożenia;
- wykonuje jesienne liście techniką origami;
- wykonuje ćwiczenia relaksacyjne „Jestem drzewem”;
- śpiewa piosenkę *A to jeż!*

METODY PRACY:

Asynchroniczne:

- komunikacja przez e-dziennik, pocztę służbową – wysyłanie informacji o materiałach potrzebnych do pracy, o celach lekcji, notatkach, linków do stron;
- samodzielne wykonywanie zadań.

Synchroniczne:

- praca na platformie Microsoft Teams;
- metody podające – podcasty, praca z multibookiem;
- metody problemowe;
- metody praktyczne (aktywizujące).

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- platforma e-learningowa Microsoft Teams;
- sprzęt multimedialny – komputer, tablet, laptop (według możliwości);
- multibook – *Elementarz Odkrywców, klasa 3, część 1*, tydzień 7, wydawnictwo Nowa Era;
- podręcznik *Elementarz odkrywców, klasa 3, część 1*, wydawnictwo Nowa Era;
- *Elementarz Odkrywców. Ćwiczenia. Matematyka 3 klasa, część 1*, Warszawa: Nowa Era;
- *Elementarz odkrywców. Ćwiczenia. Edukacja polonistyczna, przyrodnicza, społeczna, 3 klasa, część 1*;
- zeszyt do edukacji polonistycznej;
- zeszyt do edukacji matematycznej;
- karta pracy na dobry początek dnia;
- multimedia – filmy: *Warstwy lasu – Przyroda, Klasa III – Eduelo.pl*, *Jak narysować jeża?*, *Co to jest las?*, *Wykonanie jesiennego liścia klonu techniką origami*, dyktando *Warstwowa budowa lasu*, piosenka *A to jeż!*;
- tekst piosenki *A to jeż!* z zapisanym ruchem;
- przybory do pisania;
- kredki;
- ołówek;
- klej;
- nożyczki;
- linijka;
- sznurek;
- kartka papieru A4 w dowolnym kolorze do przygotowania 1 kwadratu o wymiarach 9 cm x 9 cm, 2 kwadratów o wymiarach 8 cm x 8 cm i 2 kwadratów o wymiarach 7 cm x 7 cm;
- materiał do wykonania ćwiczenia relaksacyjnego „Drzewo i burza”.

PRZEWIDYWANY CZAS:

Czas realizacji zajęć obejmuje jeden dzień zajęć dydaktycznych – 3 razy po 30 minut, z 15-minutowym czasem spotkania z nauczycielem i rówieśnikami przed i po zajęciach realizowanych synchronicznie na platformie Microsoft Teams.

W scenariuszu nie zostały wyraźnie zaznaczone przerwy na posiłek czy skorzystanie z toalety – czas ten reguluje sam nauczyciel, w zależności od potrzeb i stopnia zaangażowania uczniów w proces zdobywania wiedzy. Uczniowie mogą również wykonywać niektóre zadania w formie asynchronicznej (prace plastyczne, dokończenie mapy myśli wykonywanej na zajęciach), ponieważ otrzymują za pośrednictwem poczty elektronicznej informacje o najważniejszych elementach zajęć, zbiór materiałów, linki do filmików. Mają również dostęp do materiałów udostępnianych przez nauczyciela w trakcie zajęć w zakładce Pliki.

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Spotkanie z uczniami na platformie Microsoft Teams w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych. Spotkanie rozpoczyna się 15 minut przed planowaną lekcją. Jest to czas przeznaczony na swobodną rozmowę z dziećmi o ich samopoczuciu, ważnych wydarzeniach, które miały miejsce, ewentualnych trudnościach, jakie pojawiły się podczas wykonywania pracy samodzielnej oraz zaprezentowania wykonanych zadań. To również czas przeznaczony na krótkie rozmowy koleżeńskie. Ostatnie minuty przeznaczone są na sprawdzenie, czy uczniowie mają przygotowane wszystkie materiały potrzebne do pracy w danym dniu. (ok. 15 minut)

Część 2. Rozpoczęcie zajęć dydaktycznych. Uczniowie zostają zapoznani z planem zajęć (zajęcia trwają zgodnie z planem 3 razy po 30 minut, z jedną przerwą przeznaczoną na drugie śniadanie, podczas której nauczyciel będzie obecny również na platformie Teams; po zakończeniu wspólnego spotkania będzie można wykonać dodatkowe zadania rozwijające umiejętności i poszerzające wiedzę z dzisiejszych lekcji). Nauczyciel przedstawia uczniom kryteria sukcesu za pomocą opcji udostępnienia swojego ekranu na platformie Teams (Załącznik nr 1). W tle słychać [odgłosy lasu](#). (ok. 1 minuty)

Część 3. Ćwiczenie na dobry początek zajęć – karta pracy (Załącznik nr 2). Karta umieszczona jest w programie Teams w zakładce Pliki. Każdy z uczniów pobiera kartę pracy na swój komputer, a następnie ją wypełnia. Zawiera ona 10 działań z tabliczki mnożenia w zakresie 100. Obok każdego z nich zapisana jest odpowiednia literka. Po obliczeniu przez uczniów (praca indywidualna) iloczynów i uporządkowaniu ich w ciągu malejącym oraz przyporządkowaniu liter, które

zapisane są przy danym działaniu, powstanie hasło: „Las wita nas”, które jest tematem dnia. Po wykonaniu zadania każdy uczeń naciska przycisk „Podniesienie dłoni”. Karta pracy zostaje sprawdzona na forum. (ok. 3 minut)

Część 4. Nauczyciel prowadzi z uczniami rozmowę kierowaną, która pozwoli odpowiedzieć na pytanie: Czym wita nas las? Wyjaśnia pojęcia flora i fauna, wskazuje na slajdzie zdjęcia Flory – rzymskiej bogini kwiatów i Faunusa – boga trzód i pasterzy (Załącznik nr 3). (ok. 1 minuty)

„Flora (z łac. *Flora* – rzymska bogini kwiatów) – ogół gatunków roślin występujących na określonym obszarze i publikacje zawierające ich opracowanie”¹.

„Fauna (od łac. *Faunus* – bóg trzód i pasterzy) – ogólne określenie na wszystkie gatunki zwierząt na danym obszarze (np. fauna Polski) lub w danym środowisku (fauna sawannowa), a także okresie geologicznym”².

Część 5. Nauczyciel za pomocą opcji udostępniania swojego ekranu na platformie Teams prezentuje zdjęcia przedstawiające: las iglasty, las liściasty, las mieszany – przypomnienie z klasy drugiej informacji o rodzajach lasów (Załącznik nr 4). (ok. 2 minuty).

Zwraca również uwagę, że w lesie, oprócz drzew, spotykamy inne rośliny. Zadaje pytanie: jakie? Uczniowie, zgłaszając się do odpowiedzi (ikonka „Podniesionej ręki”), udzielają odpowiedzi, że są to krzewy i rośliny zielne. Podczas krótkiej rozmowy zostaje powtórzony materiał dotyczący różnicy w budowie drzewa, krzewu i rośliny zielnej.

Część 6. Uczniowie zostają podzieleni losowo przy pomocy narzędzia Pracuj w grupach na 4 grupy. Samodzielnie czytają tekst z podręcznika *Elementarz odkrywców* klasa 3, część 1, wydawnictwo: Nowa Era, s. 59 – *Warstwy lasu*. Zadaniem uczniów jest odszukanie we wskazanym przez nauczyciela fragmencie odpowiedzi na pytania:

- Jakiej warstwy lasu dotyczył czytany przez waszą grupę fragment tekstu?

¹ Wikipedia Wolna Encyklopedia, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Flora> [dostęp: 25.10.2021].

² Wikipedia Wolna Encyklopedia, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Fauna> [dostęp: 25.10.2021].

- Jaką roślinność (florę) spotkamy w warstwie lasu, o której przeczytaliście informację?
- Jakie w tej warstwie lasu spotkamy zwierzęta (fauna)? (ok. 5 minut)

Część 7. Przedstawienie przez jednego ucznia – reprezentanta grupy – przygotowanych odpowiedzi na pytania. Nauczyciel wyświetla na ekranie nazwę określonej warstwy lasu, a wybrany uczeń prezentuje odpowiedzi, zwracając uwagę na używanie pojęć flora i fauna.

Dodatkowo – jako podsumowanie wszystkich wypowiedzi i utrwalenie wiedzy o warstwach lasu – uczniowie oglądają film edukacyjny „Warstwy lasu” – Przyroda, Klasa III - Eduelo.pl (czas trwania filmu – 2:28). W filmie w bardzo przejrzysty sposób zaprezentowany jest las, który – jako skomplikowany ekosystem – ma piętrową budowę (oznaczenie kolorystyczne). Bardzo wyraźnie, przy pomocy dodatkowych zdjęć, wskazane są podstawowe rośliny i zwierzęta, które spotykamy w każdej z wymienionych warstw (pięter) lasu. W filmie znajduje się również odpowiedź na pytanie: Czy do każdej warstwy lasu dociera tyle samo słońca?

Link do filmiku nauczyciel dodatkowo umieszcza na czacie, ułatwiając uczniom bezpośredni dostęp w momencie, kiedy potrzebują powrotu do zawartych w nim treści.

Część 8. Zapisanie przez uczniów w zeszytach tematu zajęć: „Las wita nas” (jest to hasło, które powstało w trakcie pracy z zadaniem na dobry początek zajęć – powinno być przypominane, podyktowane i powtórzone kilka razy przez nauczyciela) oraz indywidualne przygotowanie przez uczniów notatki w formie mapy myśli na temat warstwowej budowy lasu. Podpowiedź do wykonania pracy nauczyciel zamieszcza na tablicy w programie Teams i udziela dodatkowych wyjaśnień dotyczących wykonania kreatywnej notatki (Załącznik nr 5). (ok 15 minut)
Poszczególni uczniowie mogą zaprezentować na forum wykonaną przez siebie pracę albo w momencie, gdy niektórzy jeszcze kończą pracę, lub po zakończeniu lekcji w danym dniu (15 minut do dyspozycji uczniów).

Część 9. Ćwiczenia relaksacyjne „Drzewo i burza” przeprowadzone w oparciu o materiał „Chwilolapki” Marty Wojtkowskiej-Radzickiej (Załącznik nr 6). (ok. 3 minut)

Część 10. Zabawy z matematyką. Nauczyciel prosi uczniów o przygotowanie zeszytów do matematyki. Wykorzystując multibook *Elementarz Odkrywców, klasa 3, semestr 1, tydzień 7* przygotowany przez wydawnictwo Nowa Era, wyświetla na monitorze zadanie 2 ze strony 38.

„Siostra Maćka zrobiła wiewiórkę z 2 szyszek i 5 żołądzi. Maciek ma 12 szyszek. Ile potrzebuje żołądzi, żeby zrobić takie wiewiórki ze wszystkich swoich szyszek?”³

Nauczyciel pierwszy raz czyta treść zadania samodzielnie. Następnie prosi dwóch wybranych przez siebie uczniów o powtarne głośne przeczytanie treści zadania. Uczniowie wskazują w zadaniu dane i szukane. Zapisują je w zeszycie.

Poprzez podświetlenie symbolu ręki zgłaszają się do odpowiedzi w celu podania działań potrzebnych do rozwiązania zadania. Nauczyciel wyznacza ucznia, który podaje odpowiedź z odpowiednim objaśnieniem.

Nauczyciel prezentuje uczniom, jak powinna wyglądać ich notatka. Można ją zapisać w programie Teams, w zakładce „Notes zajęć” lub w programie Word, a zaprezentować za pomocą udostępnienia ekranu (Załącznik nr 7).

Nauczyciel prosi uczniów o przygotowanie – w oparciu o wcześniejszy wzór zadania – treści własnych zadań, zaprezentowanie ich, a następnie zapisanie w zeszycie i rozwiązanie (praca samodzielna – ok.15 minut). Uczniowie przygotowane przez siebie zadania mogą zaprezentować po zakończeniu zajęć lub następnego dnia przed ich rozpoczęciem (15 minut). Jeżeli jest taka możliwość, zdjęcia wykonanych prac można przesłać do nauczyciela za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Część 11. [Piosenka „A to jeź!”](#) (ok 2,06 minut).

Uczniowie znają tekst piosenki. Otrzymali go w materiałach przesyłanych codziennie przez e-dziennik lub pocztę służbową. Dodatkowo tekst piosenki udostępniony jest w zakładce „Pliki”. Tekst zaczerpnięty był ze strony internetowej:

<http://teksty.org/fasolki,a-to-jez,tekst-piosenki>. Obok poszczególnych wersji

piosenki znajduje się instrukcja z elementami ruchu, która została wpisana przez nauczyciela, po uprzednim opracowaniu ruchów z uczniami. Wspólne śpiewanie w momencie prowadzenia zajęć synchronicznych jest bardzo utrudnione w związku

³ Bielenica K., Bura M., Kwil M., (2020), *Elementarz odkrywców. Ćwiczenia. Matematyka, 3 klasa, część 1*, Warszawa: Nowa Era.

z różnicą związaną z czasem przesyłu danych. Zachęcenie jednak dzieci do wspólnego śpiewania z pokazywaniem pozwala na większą aktywność uczniów i ruch w trakcie zajęć (Załącznik nr 8).

Część 12. Rozmowa kierowana dotycząca wyglądu i zachowania się jeża przedstawionego w piosence. Wskazanie przez uczniów czasowników, które mówią o zachowaniu jeża, np.: skacze, toczy się, idzie, niesie. Określenie czasu w wymienionych czasownikach. Rozmowa na temat czasów, w jakich mogą występować czasowniki (Załącznik nr 9). Uczniowie podają formę czasownika „skacze” i pozostałych wymienionych w czasie przeszłym i przyszłym.

Część 13. Praca z multibookiem: *Elementarz odkrywców. Ćwiczenia. Edukacja polonistyczna, przyrodnicza, społeczna klasa 3, część 1* – ćwiczenie 4 ze strony 57. Tekst ćwiczenia wyświetlony jest na ekranie. To krótka notatka encyklopedyczna o jeżu.

Tekst

„Ciało jeża jest pokryte kolcami. Prowadzi on nocny tryb życia. Żywi się głównie dżdżownicami, ślimakami i chrząszczami, ale potrafi też upolować małą jaszczurkę, a nawet węża. W sytuacji zagrożenia zwija się w kulkę. Jeż jest w Polsce pod ochroną”⁴.

Wybrany przez nauczyciela uczeń czyta tekst zadania. Zgodnie z poleceniem zapisanym w ćwiczeniu, nauczyciel prosi, aby uczniowie przekonstruowali zdania tak, żeby jeż mówił sam o sobie. Wyznacza kilkoro dzieci do ustnego wykonania zadania, następnie prosi, aby uczniowie zapisali w zeszycie zmieniony tekst.

Na czacie przesyła link do [platformy YouTube](#) z instrukcją, jak narysować jeża (czas trwania filmu – 2 minuty).

Po zapisaniu zdań uczniowie uruchamiają filmik i, zgodnie z instrukcją, wykonują krok po kroku rysunek jeża w zeszycie. (ok. 10 minut)

⁴ Hryszkiewicz E., Stępień B., Ogrodowczyk M., (2020), *Elementarz odkrywców. Ćwiczenia. Edukacja polonistyczna, przyrodnicza, społeczna, 3 klasa, część 1*, Warszawa: Nowa Era.

Część 14. Ćwiczenia ortograficzne – [dyktando „Warstwowa budowa lasu”](#).

Nauczyciel na czacie przesyła link do dyktanda. Tekst zawiera wyrazy z różnymi trudnościami ortograficznymi. Uczniowie wybierają odpowiednią literę poprzez kliknięcie. Po wykonaniu zadania samodzielnie uruchamiają opcję „Sprawdź!”. Na czerwono podświetlają się w wyrazach błędnie wstawione literki. Jest również informacja mówiąca o liczbie poprawnie uzupełnionych liter i popełnionych błędach oraz wynik procentowy. Do uzupełnienia dyktanda można przystępować wielokrotnie. Tekst dyktanda stanowi podsumowanie informacji dotyczących warstw lasu zdobytych podczas zajęć. (ok. 5 minut)

Część 15. Podsumowanie zajęć – uczniowie próbują odpowiedzieć na pytanie: Jaki był cel dzisiejszych zajęć? Zgłaszają się do odpowiedzi, używając ikony „Podnieś rękę”. Mogą również dokończyć zdanie: Dzisiaj najważniejsze dla mnie było...

Część 16. Praca dodatkowa dla chętnych uczniów – praca plastyczno-techniczna: [Wykonanie jesiennego liścia klonu techniką origami](#) (czas trwania filmu – 12:21).

Nauczyciel na czacie przesyła link do wykonania zadania.

Lista potrzebnych materiałów: kartka papieru A4 w dowolnym kolorze, z której wytniemy 1 kwadrat o wymiarach 9 cm x 9 cm, 2 kwadraty o wymiarach 8 cm x 8 cm, 2 kwadraty o wymiarach 7 cm x 7 cm, linijka, ołówek, klej, sznurek. W filmie znajduje się dokładna instrukcja składania kwadratów, tak aby otrzymać elementy potrzebne do przygotowania liścia klonu.

Część 16. Dla chętnych: [„Co to jest las?”](#) – film przyrodniczo-edukacyjny dla dzieci (czas trwania 8:29). Nauczyciel na czacie przesyła link do filmu.

EWALUACJA ZAJĘĆ:

- monitorowanie postępów pracy uczniów;
- ocena i ewaluacja zdalnej pracy;
- udzielanie informacji zwrotnej na bieżąco;
- analiza prac uczniów;
- informacja zwrotna od uczniów i ich rodziców dotycząca pracy na zajęciach i wykonywanych samodzielnie zadań.

BIBLIOGRAFIA:

1. Bielenica K., Bura M., Kwil M., (2020), *Elementarz odkrywców. Ćwiczenia. Matematyka 3 klasa, część 1*, Warszawa: Nowa Era.
2. Hryszkiewicz E., Stępień B., Ogrodowczyk M., (2020), *Elementarz odkrywców. Ćwiczenia. Edukacja polonistyczna, przyrodnicza, społeczna, 3 klasa część 1*, Warszawa: Nowa Era.
3. Hryszkiewicz E., Stępień B., (2019), *Elementarz odkrywców. Podręcznik, 3 klasa, część 1*, Warszawa: Nowa Era.
4. Multibook *Elementarz odkrywców, klasa 3, semestr 1*.
5. Wojtkowska-Radzicka M.,(2020), *Chwilołapki. Karty uważności dla dzieci*.

NETOGRAFIA:

1. *A to jeź!* – piosenka, <https://www.youtube.com/watch?v=gIMKDKi7TnQ> [dostęp: 24.10.2021].
2. *A to jeź!* – tekst piosenki zespołu Fasolki, <http://teksty.org/fasolki,a-to-jez,tekst-piosenki> [dostęp: 24.10.2021].
3. *Co to jest las?* – film przyrodniczo-edukacyjny dla dzieci, <https://www.youtube.com/watch?v=31z7hEiIDVs> [dostęp: 24.10.2021].
4. *Fauna* – wyjaśnienie pojęcia, Wikipedia Wolna Encyklopedia, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Fauna> [dostęp: 25.10.2021].
5. *Flora* – wyjaśnienie pojęcia, Wikipedia Wolna Encyklopedia, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Flora> [dostęp: 25.10.2021].
6. *Jak narysować jeża?* – film, <https://www.youtube.com/watch?v=1V1QOMIUtjg> [dostęp: 24.10.2021].
7. *Odgłosy lasu*, <https://www.youtube.com/watch?v=cXDrSQJfMqo> [dostęp: 24.10.2021].
8. *Warstwowa budowa lasu* – dyktando online, <https://dyktanda.online/app/dyktando/114> [dostęp: 24.10.2021].
9. *Warstwy lasu – Przyroda, Klasa III – Eduelo.pl* – film edukacyjny, <https://www.youtube.com/watch?v=XSS7iGclFZU> [dostęp: 24.10.2021].
10. *Wykonanie jesiennego liścia klonu techniką origami* – film, https://www.youtube.com/watch?v=Bn_qRHkyPWw [dostęp: 24.10.2021].

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr 1. Kryteria sukcesu – slajd, opracowanie własne Beata Standio.

Załącznik nr 2. Karta pracy: Ćwiczenie na dobry początek zajęć – opracowanie własne Beata Standio.

Załącznik nr 3. Slajd przedstawiający boginię Florę i boga Faunusa.

Załącznik nr 4. Zdjęcia przedstawiające las liściasty, las iglasty, las mieszany.

Załącznik nr 5. Wzór mapy myśli – notatki do przygotowania przez uczniów, opracowanie własne Beata Standio.

Załącznik nr 6. Opis ćwiczenia relaksacyjnego: *Drzewo i burza*.

Załącznik nr 7. Zrzut ekranu: przykład notatki do zapisu w „Notesie zajęć” – rozwiązanie zadania matematycznego.

Załącznik nr 8. Tekst piosenki zespołu Fasolki *A to jeź!* z opracowaniem ruchowym.

Załącznik nr 9. Utrwalenie czasów w czasownikach – slajd.

Załącznik nr 1

Kryteria sukcesu – slajd, opracowanie własne Beata Standio.

Załącznik nr 2

Karta pracy: Ćwiczenie na dobry początek zajęć – opracowanie własne Beata Standio.

Załącznik nr 2
Karta pracy - Ćwiczenie na dobry początek zajęć

Wykonaj obliczenia.
Przy każdym działaniu, na jesiennym liściu, znajduje się literka.
Po uporządkowaniu otrzymanych wyników (iloczynów) w ciągu malejącym literki utworzą hasło, które będzie tematem dzisiejszych naszych zajęć.

$7 \times 9 =$		$7 \times 7 =$	
$8 \times 5 =$		$9 \times 4 =$	
$6 \times 7 =$		$8 \times 7 =$	
$7 \times 5 =$		$8 \times 4 =$	
$9 \times 9 =$		$7 \times 4 =$	

WYNIK									
HASŁO									

Załącznik nr 3

Slajd przedstawiający boginię Florę i boga Faunusa.

Źródło: Autor Nieznany, Copied from an art book, Domena publiczna:

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=9100524> [dostęp: 11.11.2021].

Źródło: Autorstwa Original uploader was Dixi at pl.wikipedia - Transferred from

pl.wikipedia; transferred to Commons by User:Piotrus using CommonsHelper.,

Domena publiczna, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=9578048>

[dostęp: 11.11.2021].

Załącznik nr 4

Zdjęcia przedstawiające las liściasty, las iglasty, las mieszany.

Źródło: <https://pl.freepik.com/zdjecia/drzewo> [dostęp: 11.11.2021].

Źródło: https://pl.freepik.com/darmowe-zdjecie/drzewa-obok-siebie-w-lesie-pokrytym-pelzajaca-mgla_10400025.htm#page=1&query=Drzewo&position=20&from_view=keyword [dostęp: 11.11.2021].

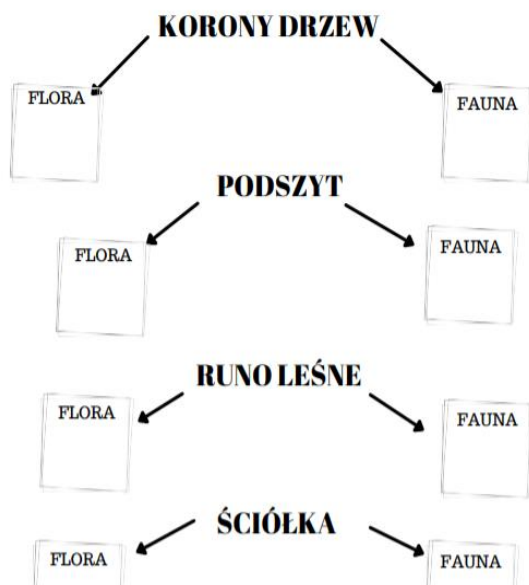

Źródło: <https://pixabay.com/pl/photos/spadek-jesienny-nastr%C3%B3j-wielobarwny-2805650/> [dostęp: 11.11.2021].

Załącznik nr 5

Wzór mapy myśli – notatki do przygotowania przez uczniów, opracowanie własne Beata Standio.

WARSTWY LASU

Załącznik nr 6

Opis ćwiczenia relaksacyjnego „Drzewo i burza”, autorstwa Marty Wojtkowskiej-Radzickiej.

Drzewo i burza

Stań stabilnie na obu stopach, wyprostuj delikatnie plecy.

Ręce opuść luźno wzdłuż ciała. Przymknij oczy.

Wyobraź sobie, że jesteś wysokim drzewem. Twój brzuch i nogi to gruby pień,

A stopy to korzenie mocno wrastające w ziemię.

Twoja głowa i ręce to korona i gałęzie drzewa.

Wyobraź sobie, że rozpętała się nad tobą burza różnych myśli.

Wieje porywisty wiatr, pada ulewny deszcz, słyszysz grzmoty.

Unieś ręce i pokaż, jak wiatr targa koroną, liśćmi i gałęziami

Twojego drzewa na wszystkie strony.

Teraz połóż dłonie na brzuchu i całą uwagę skup na pniu drzewa.

Biorąc wdech, poczuj jak twój brzuch się unosi. Robiąc wydech, poczuj, jak brzuch opada.

Wdech i wydech.

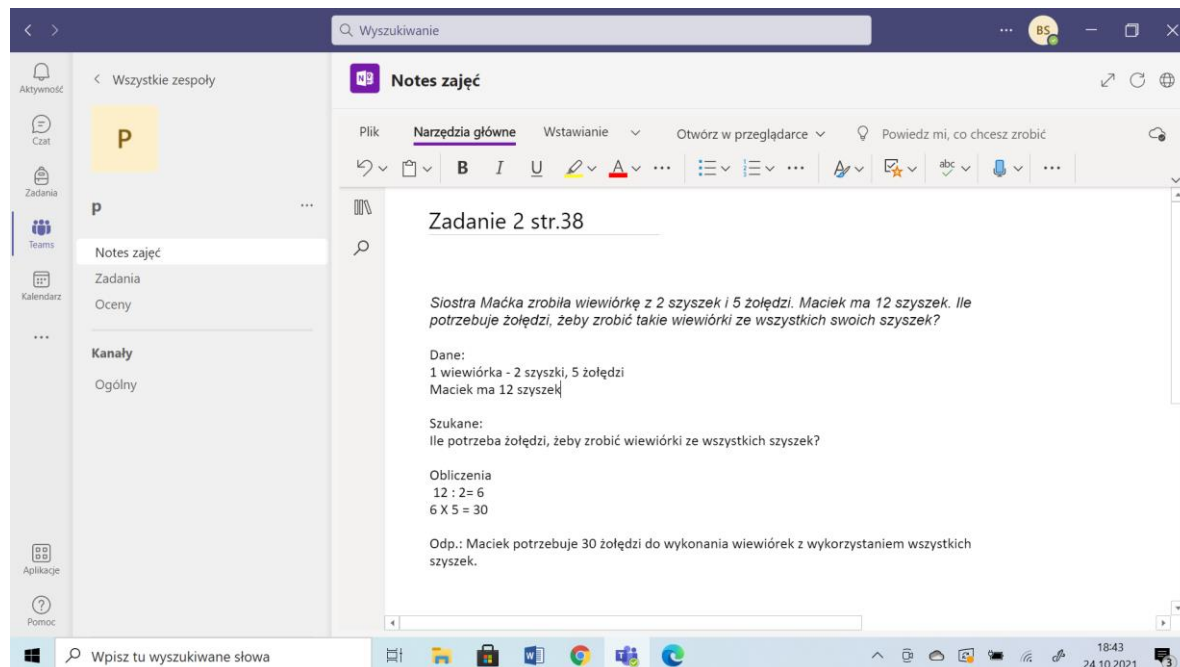
Poczuj, jak, pomimo szalejącej wokół burzy, korzenie stóp i nóg mocno trzymają się ziemi. Oddychaj spokojnie, znajdując schronienie w cichej, bezpiecznej brzuszkowej dziupli.

Wdech i wydech⁵.

⁵ Wojtkowska-Radzicka M., (2020), *Chwilolapki. Karty uważności dla dzieci*.

Załącznik nr 7

Zrzut ekranu: przykład notatki do zapisu w „Notesie zajęć” – rozwiązanie zadania matematycznego.

The screenshot shows a Microsoft Teams window titled "Notes zajęć". The interface includes a left sidebar with navigation options like "Czat", "Zadania", "Teams", "Kalendarz", and "Aplikacje". The main content area displays a document titled "Zadanie 2 str.38".

The document content is as follows:

Zadanie 2 str.38

Siostra Maćka zrobiła wiewiórkę z 2 szyszek i 5 żołędzi. Maciek ma 12 szyszek. Ile potrzebuje żołędzi, żeby zrobić takie wiewiórki ze wszystkich swoich szyszek?

Dane:
1 wiewiórka - 2 szyszek, 5 żołędzi
Maciek ma 12 szyszek

Szukane:
Ile potrzeba żołędzi, żeby zrobić wiewiórki ze wszystkich szyszek?

Obliczenia
 $12 : 2 = 6$
 $6 \times 5 = 30$

Odp.: Maciek potrzebuje 30 żołędzi do wykonania wiewiórek z wykorzystaniem wszystkich szyszek.

The bottom of the screenshot shows the Windows taskbar with the system clock at 18:43 on 24.10.2021.

Załącznik nr 8

Tekst piosenki zespołu Fasolki *A to jeź!* z opracowaniem ruchowym.

Fasolki

A to jeź! – tekst piosenki z opracowaniem ruchowym

Taki las wielki las (*uczniowie podnoszą do góry ręce i naśladują gałęzie drzew*),
wielki że aż strach (*zasłaniają oczy*)

Z rudych drzew ściany ma (*poziome ruchy rąk wzdłuż ciała*),

z rudych liści dach (*uczniowie składają ręce nad głową, robiąc daszek*)

W lesie szmer, w lesie szum (*przykładają dłoń najpierw do ucha lewego, a następnie do prawego w geście nasłuchiwania*),

coś tam stuka wciąż (*palcami prawej ręki pukają w lewą dłoń*)

Może to dziki smok (*gest przerażenia – złożone dłonie przyciągnięte do lekko otwartej buzi*),

może wielki wąż! (*ręką prawą, naśladując ruch węża, robią zygzak poziomy*)

Skacze coś jak piłka, całe w burych szpilkach (*uczniowie podskakują obunóż do góry*)

Toczy się jak kulka całe w liści piórkach (*naśladują toczenie piłki*)

Skacze coś jak piłka, całe w burych szpilkach (*uczniowie podskakują do góry*)

Idzie poprzez jesień (*maszerują w miejscu*),

wrzosy w kolcach niesie (*naśladują wążanie kwiatów*)

Biegnę więc, biegnę więc, biegnę ile tchu (*uczniowie biegną w miejscu*)

Może tam schowam się, może lepiej tu (*przykładają rękę do oczu w geście poszukiwania miejsca, w którym mogą się schować, obracają głowę w lewą i prawą stronę*),

Wkoło szmer, wkoło szum (*przykładają dłoń najpierw do ucha lewego, a następnie do prawego w geście nasłuchiwania*),

coś tam stuka wciąż (*palcami prawej ręki pukają w lewą dłoń*),

Coś jest tuż obok mnie (*uczniowie rozglądają się w lewą i prawą stronę*),

czy to smok czy wąż? (*gest przerażenia – złożone dłonie przyciągnięte do lekko otwartej buzi; ręką prawą, naśladując ruch węża, robią zygzak poziomy*)

A to jeź jak piłka, cały w burych szpilkach (*uczniowie podskakują obunóż w miejscu*)

Toczy się jak kulka (*naśladową toczenie piłki*),
cały w liści piórkach (*dmuchają w górę, jakby dmuchali piórko*)
A to jeż jak piłka, cały w burych szpilkach (*uczniowie podskakują obunóż w górę*)
Idzie poprzez jesień (*maszerują w miejscu*),
wrzosa w kolcach niesie (*naśladową gest wężowania kwiatów*).

Załącznik nr 9

Utrwalenie czasów w czasownikach – slajd.

SCENARIUSZ 2 (z 2)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA uczniów klasy III szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej

OPRACOWANY PRZEZ Beatę Standio

(Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie)

TEMAT: Miś Wojtek – Bitwa o Monte Cassino: realizacja projektu klasowego „Miś Wojtek – historia bliska dzieciom”.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

- doskonalenie umiejętności czytania na poziomie umożliwiającym samodzielne korzystanie z niej w różnych sytuacjach życiowych, w tym kontynuowanie nauki na kolejnym etapie edukacyjnym i rozwijania swoich zainteresowań;
- rozwijanie umiejętności poprawnego posługiwania się językiem polskim w mowie i piśmie, pozwalającej na samodzielną aktywność, komunikację i efektywną naukę;
- kształtowanie potrzeby i umiejętności samodzielnego, refleksyjnego, logicznego, krytycznego i twórczego myślenia;
- rozwijanie umiejętności rozumienia legend, faktów historycznych, tradycji, elementów kultury materialnej i duchowej oraz pojęć i symboli z nimi związanych, takich jak: rodzina, dom, naród, ojczyzna, kraj;
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania, rozumienia i nazywania emocji oraz uczuć innych osób; potrzebę tworzenia relacji;
- doskonalenie umiejętności rozumienia odczuć zwierząt, wyrażania tych stanów za pomocą wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz różnorodnych artystycznych form wyrazu;
- doskonalenie umiejętności rozumienia podstawowych pojęć i działań matematycznych;
- rozwijanie umiejętności wykorzystania własnej aktywności ruchowej w różnych sferach działalności człowieka: zdrowotnej, sportowej, obronnej, rekreacyjnej i artystycznej;

- doskonalenie umiejętności tworzenia relacji, współdziałania, współpracy oraz samodzielnej organizacji pracy w małych grupach, w tym organizacji pracy przy wykorzystaniu technologii.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń:

- słucha z uwagą tekstu czytanego przez nauczyciela;
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworze literackim;
- wyciąga wnioski na podstawie wysłuchanego tekstu;
- rozumie realia życia codziennego podczas wojny;
- projektuje i wykonuje komiks;
- pisze nazwy państw wielką literą, a utworzone od nich przymiotniki małą;
- wskazuje na mapie kierunki główne i pośrednie;
- rozwiązuje zadania tekstowe, rozumie pojęcia: o ile więcej, o ile mniej;
- wykonuje pracę plastyczno-techniczną z wykorzystaniem plasteliny, modeliny, masy solnej;
- śpiewa piosenki: *Niedźwiedź Wojtek* oraz *Czerwone maki pod Monte Cassino*;
- wykonuje proste ćwiczenia gimnastyczne zgodnie z poleceniem.

METODY PRACY:

Asynchroniczne:

- komunikacja przez e-dziennik, pocztę służbową – wysyłanie informacji o potrzebnych do pracy materiałach, celach lekcji, notatkach, linków do stron;
- samodzielne wykonywanie zadań.

Synchroniczne:

- praca na platformie Microsoft Teams;
- metody podające – podcasty, praca z multibookiem;
- metody problemowe;
- metody praktyczne (aktywizujące).

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- platforma e-learningowa Microsoft Teams;
- sprzęt multimedialny – komputer, tablet, laptop (według możliwości);
- aplikacja Canva;

- książka Elizy Piotrowskiej *Wojtek żołnierz bez munduru* (rozdział 21. *Monte Cassino*);
- zeszyt do edukacji polonistycznej;
- tekst piosenki *Niedźwiedź Wojtek*;
- nagrania piosenek: *Niedźwiedź Wojtek* oraz *Czerwone maki pod Monte Cassino*;
- karty do samodzielnej pracy;
- wykreślanka;
- mapa Europy;
- zdjęcia Monte Cassino;
- zdjęcia pomników Misia Wojtka znajdujących się w polskich i włoskich miastach;
- przybory do pisania;
- maskotka misia.

PRZEWIDYWANY CZAS:

Czas realizacji zajęć obejmuje jeden dzień zajęć dydaktycznych – 3 razy po 30 minut, z 15-minutowym czasem spotkania z nauczycielem i rówieśnikami przed i po zajęciach realizowanych synchronicznie na platformie Microsoft Teams. W scenariuszu nie zostały wyraźnie zaznaczone przerwy na posiłek czy skorzystanie z toalety – czas ten reguluje sam nauczyciel w zależności od potrzeb i stopnia zaangażowania uczniów w proces zdobywania wiedzy. Uczniowie mogą wykonywać również niektóre zadania w formie asynchronicznej (komiks, praca z tekstem, ćwiczenia matematyczne), ponieważ za pośrednictwem poczty elektronicznej otrzymują informacje o najważniejszych elementach zajęć, zbiór materiałów, linki do filmików. Mają również dostęp do materiałów zamieszczanych przez nauczyciela w trakcie zajęć w zakładce „Pliki”.

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Spotkanie z uczniami na platformie Microsoft Teams w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych. Spotkanie rozpoczyna się 15 minut przed planowanym czasem rozpoczęcia lekcji. Jest to czas przeznaczony na swobodną rozmowę z dziećmi o ich samopoczuciu, ważnych wydarzeniach,

które miały miejsce, ewentualnych trudnościach, jakie pojawiły się podczas wykonywania pracy samodzielnej, oraz zaprezentowanie wykonanych zadań. To również czas przeznaczony na krótkie rozmowy koleżeńskie. Ostatnie minuty są zarezerwowane na sprawdzenie, czy uczniowie mają przygotowane wszystkie materiały potrzebne do pracy w danym dniu. (ok. 15 minut)

Część 2. Rozpoczęcie zajęć dydaktycznych – realizacja kolejnego etapu w ramach projektu klasowego „Miś Wojtek – historia bliska dzieciom”. Uczniowie zostają zapoznani z planem zajęć (zajęcia trwają zgodnie z planem 3 razy po 30 minut, będzie jedna przerwa przeznaczona na drugie śniadanie, podczas której nauczyciel będzie obecny również na platformie Teams. Po zakończeniu wspólnego spotkania będzie można wykonać dodatkowe zadania rozwijające umiejętności i poszerzające wiedzę z dzisiejszych zajęć. Będziemy wspólnie poznawać dalsze losy Misia Wojtka, w programie Canva przygotujemy komiks, utwylimy podstawowe kierunki na mapie). Następnie za pomocą opcji udostępnienia swojego ekranu na platformie Teams nauczyciel prezentuje uczniom slajd przypominający kolejne etapy realizacji projektu z zaznaczeniem bieżącego spotkania z Misiem Wojtkiem (Załącznik nr 1). (ok. 2 minut)

Część 3. Poranna rozgrzewka z Misiem Wojtkiem – ćwiczenia ruchowe z pluszakiem. Każde dziecko trzyma w rękach swojego ulubionego pluszowego misia i wykonuje zaproponowane przez nauczyciela ćwiczenia, np.:

- uczniowie maszerują w miejscu, trzymając w wyciągniętych przed siebie na wysokości klatki piersiowej rękach swojego misia;
- ruchy naprzemienne – uczniowie stają w rozkroku i lewą ręką przekładają misia pod prawym kolaniem do prawej ręki i odwrotnie; ćwiczenie powtarzają po 5 razy, przekładając misia pod obiema nogami;
- trzymając misia w rękach, uczniowie podnoszą go do góry, a następnie dotykają misiem na zmianę raz do lewej, a raz do prawej nogi, wysoko podnosząc kolano, by przez dłuższą chwilę ustać na jednej nodze;
- uczniowie, trzymając misia obiema rękami z tyłu, wykonują 10 przysiadów.

Nauczyciel wykonuje ćwiczenia wspólnie z uczniami. (ok. 3 minut)

Część 3. Praca z mapą Europy – utwalenie kierunków głównych i pośrednich na mapie podczas rozmowy kierowanej (Załącznik nr 2). Mapa prezentowana jest

przez nauczyciela za pomocą opcji udostępniania ekranu. Nauczyciel wskazuje główne kierunki świata i kierunki pośrednie. Prowadząc rozmowę kierowaną, nauczyciel prosi uczniów o odpowiedź na pytania i polecenia:

- Z jakim państwem graniczy Polska od zachodu?
- Wymień naszych wschodnich sąsiadów.
- Co przypominają swoim kształtem Włochy?
- W jakim kierunku udamy się, jadąc z Polski do Włoch?
- Wymień, z jakimi państwami bezpośrednio sąsiadują Włochy.

Nauczyciel przypomina również zasady ortograficzne związane z pisownią nazw państw wielką literą (nazwy własne) i zapisem tworzonych od nich przymiotników (mała litera), np.: Polska – (jaki?) polski.

Następnie nauczyciel za pomocą opcji udostępniania ekranu prezentuje mapę Włoch (Załącznik nr 3), na której wyróżnione są najważniejsze włoskie miasta. Nazwy zapisane są w języku włoskim. Nauczyciel objaśnia zapis i wymowę w języku polskim. Prowadząc rozmowę kierowaną, nauczyciel prosi uczniów o odpowiedź na przykładowe pytania:

- W jakim kierunku będę jechała z Rzymu do Palermo?
- W jakim kierunku muszę się udać, chcąc dojechać z Rzymu do Neapolu?
- W jakim kierunku muszę się udać, chcąc dojechać z Rzymu do Florencji?

Nauczyciel przekazuje uczniom informacje związane z podróżą Misia Wojtka po Włoszech. Wskazuje miasto Imola, z którego Miś Wojtek wraz z żołnierzami rozpoczął marsz pod Monte Cassino, wzgórze leżące między Neapolem a Rzymem. (ok. 5 minut)

Część 4. Zadania tekstowe – nauczyciel za pomocą udostępnienia swojego ekranu wyświetla treść zadania:

Zadanie 1. Miś Wojtek wraz z żołnierzami pokonywał ciężarówkami trasę z miejscowości Imola do Wzgórza Monte Cassino. Przejechali już 200 kilometrów, pozostało im do przejechania jeszcze 289 kilometrów.

Zadanie 2. Odległość od Neapolu do Monte Cassino wynosi 107 kilometrów. Odległość z Rzymu do Monte Cassino to 143 kilometry.

Nauczyciel prosi, aby uczniowie spróbowali ułożyć jak najwięcej pytań do zadań i zapisali rozwiązania w zeszycie do edukacji matematycznej. Towarzyszy uczniom, odpowiadając na zadawane pytania podczas bieżącej pracy. Po wykonaniu zadania

każdy uczeń naciska przycisk „Podniesienie dłoni”. Pytania i rozwiązania są sprawdzane na forum. (ok. 10 minut)

Część 4. Wspólne śpiewanie piosenki „[Niedźwiedź Wojtek](#)” (czas trwania całej piosenki – 4:06, czas wykorzystany podczas zajęć – 1:58).

W filmie z piosenką na dole ekranu wyświetla się również tekst. Uczniowie znają fragment tekstu piosenki dotyczący treści omawianych podczas wcześniejszych zajęć, związanych z realizacją projektu. Otrzymali go również w materiałach przesyłanych codziennie przez e-dziennik lub pocztę służbową (Załącznik nr 4). (ok. 4 minut)

Część 5. Monte Cassino – historyczne wzgórze. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że tym razem spotykają się z Misiem Wojtkiem w centrum Włoch, gdzie leży wzgórze Monte Cassino. Prezentuje za pomocą opcji udostępniania ekranu zdjęcia (Załącznik nr 5) i przedstawia krótką informację dotyczącą tego miejsca. Można wykorzystać informację ze strony internetowej https://pl.wikipedia.org/wiki/Monte_Cassino. (ok.1 minuty)

„Monte Cassino (wł. Montecassino) – wzgórze we Włoszech (Apeniny Środkowe), nad doliną rzeki Liri, między Rzymem i Neapolem. Wysokość 519 m n.p.m. U podnóża góry znajduje się miasto Cassino. Na szczycie wznosi się opactwo benedyktyńskie (pierwotne od 529, zbombardowane w 1944, odbudowane po II wojnie światowej). W czasie II wojny światowej miały tu miejsce walki pomiędzy wojskami alianckimi a niemieckimi. W skład wojsk alianckich wchodził II Korpus Wojska Polskiego pod dowództwem gen. Władysława Andersa, którego żołnierze jako pierwsi zawiesili biało-czerwoną flagę po zajęciu wzgórza”⁶.

Część 6. Nauczyciel czyta fragment książki Elizy Piotrowskiej *Wojtek – żołnierz bez munduru*, rozdział 21: *Monte Cassino* (str. 44–47) (Załącznik nr 6). (ok. 7 minut)

Część 7. Uczniowie słuchają piosenki „[Czerwone maki na Monte Cassino](#)” (czas trwania 4:28).

⁶ Monte Cassino, hasło: Wikipedia Wolna Encyklopedia, https://pl.wikipedia.org/wiki/Monte_Cassino [dostęp: 25.10.2021].

Część 8. Uczniowie zostają podzieleni losowo przy pomocy narzędzia „Pracuj w grupach” na 6 zespołów czteroosobowych, w których zapisują, w oparciu o usłyszany tekst, 4 najważniejsze z punktu widzenia Misia Wojtka (według nich) wydarzenia związane z bitwą o Monte Cassino. (ok. 5 minut)

Część 9. Prezentacja zapisanych wydarzeń – dokonuje jej na forum jeden przedstawiciel z każdej grupy. (ok. 2 minut)

Część 10. Uczniowie indywidualnie w programie Canva wykonują komiks, w którym uwzględniają 4 – w ich opinii – najważniejsze wydarzenia opowiadające o pomocy Misia Wojtka żołnierzom podczas bitwy pod Monte Cassino i jego bohaterских czynach. Uczniowie otwierają pusty szablon komiksu w programie Canva korzystając z przeglądarki Internetowej. Korzystając z opcji pracy w kilku oknach, uruchamiają dostęp do programu Canva i szablonu komiksu przed lekcjami, korzystając z informacji o potrzebnych do zajęć materiałach przesłanych dzień wcześniej.

Załącznik nr 9. Zrzut ekranu 1. – „Zrzut ekranu przedstawiający szablon komiksu w programie Canva”.

Projektowanie komiksu nie jest trudne. Każdy szablon zawiera gotowe do wykorzystania elementy. Korzystając z narzędzi zamieszczonych w zakładkach po lewej stronie okna, można dodawać wybrane przez siebie elementy, napisy, dymki, zmieniać kolory, czcionkę, wprowadzać muzykę, wykonać animację. Po zakończeniu pracy warto pobrać wykonany komiks, aby zaprezentować lub wydrukować i przesłać do nauczyciela na pocztę służbową. (ok. 20 minut)
Poszczególni uczniowie mogą zaprezentować wykonaną przez siebie pracę na forum podczas gdy niektórzy jeszcze kończą pracę lub po zakończeniu lekcji w danym dniu (15 minut do dyspozycji uczniów).

Część 11. Zaprezentowanie zdjęć pomników Misia Wojtka znajdujących się w różnych miastach w Europie. Nauczyciel, udostępniając swój ekran, prezentuje zdjęcia pomników Misia Wojtka znajdujących się w polskich miastach: Żaganiu, Szymbarku, Krakowie, Warszawie, Poznaniu, Szczecinie, Sopotcie oraz miastach we Włoszech: w Imoli, Cassino. Zdjęcia zostały pobrane ze strony <https://www.britishpoles.uk/wszystkie-pomniki-misia-wojtka-w-polsce-i-na-swiecie/> [dostęp 29.10.2021] (Załącznik nr 7). (ok. 5 minut)

Część 12. Karta pracy na podsumowanie zajęć do indywidualnego wykonania przez uczniów – wykreślanka z poleceniem: Odszukaj w rzędach poziomych i pionowych wykreślanki wszystkie polskie i włoskie miasta, w których znajduje się pomnik Misia Wojtka. Wykreślanka jest stworzona przez nauczyciela w [generatorze krzyżówek](#). Zostaje ona udostępniona w zakładce „Pliki” w dokumencie Word. Uczniowie pobierają dany plik, a następnie wypełniają zadanie w aplikacji Paint i przesyłają do nauczyciela (Załącznik nr 8). (ok. 7 minut)

Załącznik nr 10. Zrzut ekranu 2. – „Zrzut ekranu przedstawiający widok zadania wykonywanego przez ucznia”.

Część 12. Materiał dodatkowy dla chętnych uczniów – filmy: [Krótka historia – Bitwa pod Monte Cassino](#) (czas – 6:38); [Miś Wojtek – co by było, gdyby zwierzęta mówiły...](#) (czas – 10:07).

Dla chętnych: „Co by było, gdyby zwierzęta mówiły? Niedźwiedź Wojtek” – [karty pracy przygotowane przez IPN](#) lub wykonanie z plasteliny/modeliny/masy solnej projektu pomnika Misia Wojtka.

EWALUACJA ZAJĘĆ:

- monitorowanie postępów pracy uczniów;
- ocena i ewaluacja zdalnej pracy;
- udzielanie informacji zwrotnej na bieżąco;
- analiza prac uczniów;
- informacja zwrotna od uczniów i ich rodziców dotycząca pracy na zajęciach i wykonywanych samodzielnie zadań.

BIBLIOGRAFIA:

1. Piotrowska E., (2017), *Wojtek – żołnierz bez munduru*, Poznań: Święty Wojciech Dom Medialny sp. z.o.o.

NETOGRAFIA:

1. *Co by było, gdyby zwierzęta mówiły? Niedźwiedź Wojtek* – film, <https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/94719,Film-animowany-o-misiu-Wojtku.html> [dostęp: 24.10.2021].

2. *Co by było, gdyby zwierzęta mówiły? Niedźwiedź Wojtek* – karty pracy, IPN, <https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/94719,Film-animowany-o-misiu-Wojtku.html> [dostęp: 24.10.2021].
3. *Czerwone maki na Monte Cassino* – piosenka, <https://www.youtube.com/watch?v=lab33qfDW-g> [dostęp: 24.10.2021].
4. *Krótką historia – Bitwa pod Monte Cassino* – film, <https://www.youtube.com/watch?v=P3KpcnfMFvs> [dostęp: 21.10.2021].
5. Mapa Europy, <https://pixabay.com/pl/illustrations/mapa-europa-kontynent-pa%c5%84stwa-5624038/> [dostęp: 21.10.2021].
6. Monte Cassino, hasło: Wikipedia Wolna Encyklopedia, <https://pl.wikipedia.org/wiki/> [dostęp: 21.10.2021].
7. *Niedźwiedź Wojtek* – piosenka, <https://www.youtube.com/watch?v=CL6HsWSf4iY> [dostęp: 24.10.2021].
8. Pomniki Misia Wojtka – zdjęcia, <https://www.britishpoles.uk/wszystkie-pomniki-misia-wojtka-w-polsce-i-na-swiecie/> [dostęp: 30.12.2021].

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr 1. Etapy realizacji projektu klasowego „Miś Wojtek – historia bliska dzieciom” – slajd, opracowanie własne Beata Standio.

Załącznik nr 2. Mapa Europy ze wskazanymi kierunkami głównymi i pośrednimi – slajd, opracowanie własne Beata Standio.

Załącznik nr 3. Mapa Włoch.

Załącznik nr 4. Tekst piosenki [Niedźwiedź Wojtek](#).

Załącznik nr 5. Zdjęcia przedstawiające Monte Cassino własnego autorstwa z 2012 roku.

Załącznik nr 6. Piotrowska Eliza, *Wojtek żołnierz bez munduru*, fragment, rozdział 21: *Monte Cassino*.

Załącznik nr 7. Zdjęcia przedstawiające pomniki Misia Wojtka znajdujące się w polskich i włoskich miastach z zamieszczonymi obok kodami Qr.

Załącznik nr 8. Karta pracy – wykreślanka, opracowanie własne Beata Standio.

Załącznik nr 9. Zrzut ekranu 1.

Załącznik nr 10. Zrzut ekranu 2.

Załącznik nr 1

Etapy realizacji projektu klasowego „Miś Wojtek – historia bliska dzieciom” – slajd,
opracowanie własne Beata Standio.

Projekt Miś Wojtek - historia bliska dzieciom

1. Armia generała Władysława Andersa
2. Pierwsze spotkanie z Misiem Wojtkiem - Persja
3. Zapach wolności
4. Przyjaciele z Iraku- wesołe przygody Wojtka
5. Święta z Wojtkiem - Egipt
6. Podróż do Włoch
7. Najważniejsza bitwa - Monte Cassino

Załącznik nr 2

Mapa Europy ze wskazanymi kierunkami głównymi i pośrednimi – slajd, opracowanie własne Beata Standio.

Slajd został przygotowany w oparciu o mapę Europy zamieszczoną na stronie internetowej https://www.swiat-obrazow.pl/obraz-mapa-europy-na-wymiar.html?gclid=CjwKCAjw2vOLBhBPEiwAjEeK9sYKaliUiUs3xK9qdDrckuK0VV1JeTpB0Gunb-lzCnFHqCISsq0wvBoCZxgQAvD_BwE [dostęp: 21.10.2021].

Załącznik nr 3

Mapa Włoch.

Źródło: <https://pl.maps-rome.com/mapy-rzymu-w-%C5%9Bwiecie/stolica-w%C5%82och-na-mapie> [dostęp: 11.11.2021].

Załącznik nr 4

Tekst piosenki [Niedźwiedź Wojtek](#).

Ta historia jest prawdziwa
 Chcę ją opowiedzieć Wam
 O niedźwiedziu wyjątkowym
 Choć urodził się w Iranie
 Polską duszę w sobie miał
 Wśród żołnierzy się wychował
 Wnet się sam żołnierzem stał
 Wojtek, Wojtek, miś kochany
 Co żołnierskie cechy miał
 Z 2 Korpusem o wolność walczył
 Przyjacielem ich się stał
 Kiedy Wojtek był malutki
 To z butelki mleko pił
 Potem miód i konfitury
 Zjadał szybko, ile sił
 I choć psocił i rozrabiał
 To pupilkiem wszystkich był
 W czasie wojny sił dodawał
 Uczył jak do przodu iść
 Wojtek, Wojtek, miś kochany
 Co żołnierskie cechy miał
 Z 2 Korpusem o wolność walczył
 Przyjacielem ich się stał.
 Przeszedł cały szlak bojowy
 Od Iranu aż do Włoch
 Nosił skrzynie z pociskami
 Silny był jak mało kto
 Nawet pod Monte Cassino
 Udział swój w zwycięstwie miał
 Czas więc aby tę historię

Każdy młody człowiek znał
Wojtek, Wojtek, miś kochany
Co żołnierskie cechy miał
Z 2 Korpusem o wolność walczył
Przyjacielem ich się stał. (do tego miejsca dzieci poznają piosenkę i z nią pracują)
Choć niedźwiadkiem był prawdziwym,
Żołnierskie nawyki miał
Lubił piwo, papierosy,
I w zapasach udział brał
Lubił jazdę ciężarówką
I na straży zawsze stał
Gdy broń chciano ukraść
Wojtek złodziejowi szkołę dał!
Wojtek, Wojtek, miś kochany
Co żołnierskie cechy miał
Z 2 Korpusem o wolność walczył
Przyjacielem ich się stał.
Kiedy wojna się skończyła
Smutny Wojtka czekał los
Bowiem jego nowym domem
Było edemburskie zoo
Wojtek bardzo mocno tęsknił
Widzieć swoich przyjaciół chciał
Kiedy ci go odwiedzali
To w radości wpadał szal.
Wojtek, Wojtek, miś kochany
Co żołnierskie cechy miał
Z 2 Korpusem o wolność walczył
Przyjacielem ich się stał.
Dziś już misia Wojtka nie ma,
Lecz w pamięci naszej trwa
Tak jak bohaterskie czyny generała Andersa.
Tak jak 2 Korpus Polski
W wielu bojach wstawił się

Za wolność naszą i waszą oddawali życie swe.

Wojtek, Wojtek, miś kochany

Co żołnierskie cechy miał

Z 2 Korpusem o wolność walczył

Przyjacielem ich się stał.

Załącznik nr 5

Zdjęcia przedstawiające Monte Cassino własnego autorstwa z 2012 roku.

Załącznik nr 6

Piotrowska Eliza, *Wojtek żołnierz bez munduru*, fragment, rozdział 21: *Monte Cassino*.

W końcu dotarliśmy na miejsce, czyli do Włoch. Po tak długim czasie zejście na ląd nie było łatwe. Wydawało nam się, że wciąż płyniemy. Nikt nie szedł prosto i wszyscy kołysali się na boki. Po jakimś czasie nam przeszło. Musiało przejść. Czekало nas wielkie wyzwanie – bitwa o Monte Cassino.

Bitwa o Monte Cassino była najcięższą bitwą drugiej wojny światowej. Trwała wiele miesięcy i toczyła się na stromych zboczach górskich, bo „Monte Cassino” to inaczej „Góra Cassino”. Wzięli w niej udział żołnierze z różnych krajów. Walczyli przeciw wojskom niemieckim, które zajęły zabytkowy klasztor właśnie na tej górze. Bitwa o Monte Cassino nie była tylko jedną bitwą, choć tak się o niej mówi. To były aż cztery bitwy. W pierwszych trzech zwyciężyli Niemcy, a czwarta miała się dopiero rozegrać. My przyплыliśmy do Włoch po to, żeby wziąć w niej udział.

Ciężarówki naszego korpusu były duże i ciężkie, a ścieżki na stromych zboczach – wąskie i kręte. Byliśmy odpowiedzialni za rozwożenie broni. Robiliśmy to nocą. Nie włączaliśmy świateł, żeby nikt nas nie zauważył, i za każdym razem modliliśmy się, żeby nie spaść w przepaść. Kiedy dojeżdżaliśmy na wyznaczone miejsce, trzeba było wyładować broń. Należało poruszać się cicho i szybko. To nie zawsze się udawało, bo skrzynie z bronią były bardzo ciężkie. Lubiałem obserwować krzątających się żołnierzy. Wchodziłem na najwyższe drzewo i patrzyłem. Ale nie tylko. Wyłapywałem wszystkie zapachy. Żołnierze wiedzieli, że gdybym wyczuł oś podejrzanego, od razu bym ich zawiadomił. Mogli rozładowywać ciężarówki spokojnie.

Bitwa o Monte Cassino – ta pierwsza – rozpoczęła się zimą. Kiedy tam przyплыliśmy, nastala wiosna i ci, którzy walczyli tu od stycznia, byli już bardzo zmęczeni. Słyszałem, jak mówili: „To nie ma sensu. Nigdy nie wygramy z Niemcami”. Ale walczyli dalej, bo nawet jak się tak mówi, to w głębi serca się wierzy, że będzie dobrze.

Robiło się coraz cieplej. Przyszedł maj. Każdy marzył o tym, żeby zdjąć mundur, odwiesić go na gwoździu i wrócić do domu. Żeby się porządnie najeść, wykąpać i przytulić do swojego tatusia – tak to sobie przynajmniej wyobrażałem.

I wtedy przyszedł rozkaz o ostatecznym natarciu. Teraz albo nigdy! Wóz albo przewóz! Wszyscy do broni. Tak rozpoczęła się czwarta bitwa, ta najważniejsza. Poczułem, że ja też powinienem coś zrobić. W końcu byłem kapralem! W końcu przypląnąłem tu razem z innymi, przypląnąłem po to, żeby walczyć. Nie lubiłem wojny, to prawda. Walczyć też nie lubiłem. Ale czasem jest o co walczyć. Czasem warto. Teraz walczyłem o to, żeby skończyła się wojna. Ta straszna, krwawa i długa wojna. Wojna, która trwała już prawie pięć lat.... Bitwa o Monte Cassino była bardzo ważna, bo mogła to przyspieszyć. To była decydująca bitwa. Jeśli Niemcy wreszcie się poddadzą, jest nadzieja, że niedługo koniec, koniec z tym wszystkim!

Zeskoczyłem z drzewa i ruszyłem w stronę ciężarówki. Chwyciłem największą skrzynię, wypełnioną po brzegi amunicją i ruszyłem za żołnierzami, którzy właśnie rozładowywali samochód.

- Widzieliście to? – usłyszałem za plecami
- Skąd on się tu wziął? – pytali ci, którzy mnie nie znali.
- On w dziesięć minut zrobi to, co my wszyscy w godzinę... – zauważył jeden z nich.
- To ci dopiero zjawisko! – dodał drugi.
- To jest Wojtek – przedstawił mnie tatuś.

Czwarta bitwa była ostateczną z bitew o Monte Cassino. 18 maja 1944 roku w oknie klasztoru Niemcy wywiesili białą flagę. Oznaczało to, że się poddają. Zapanowała całkowita cisza. Z klasztoru, jeden po drugim, wychodzili niemieccy żołnierze. Zostało ich tylko szesnastu. Broń rzucili na ziemię, a ręce unieśli wysoko nad głowy. Mieli pociemniałe, wydłużone twarze i smutne oczy. Byli zmęczeni. Niczym nie różnili się od nas. My też mieliśmy pociemniałe, wydłużone twarze i smutne oczy. Wojna jest tak samo okrutna dla wszystkich. Wszyscy mieli jej już dość.

- Patrzcie tam! – zawołał nagle tatuś.

W oknie klasztoru obok białej flagi zawisła jeszcze jedna, biało-czerwona. Polacy byli już w środku.

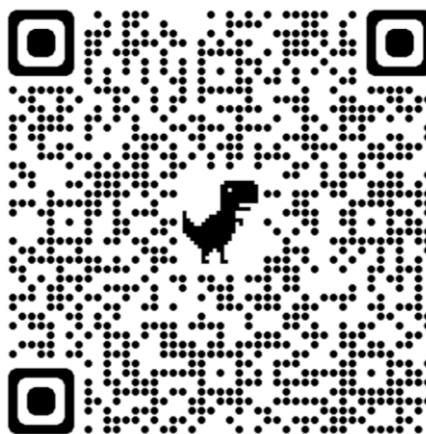
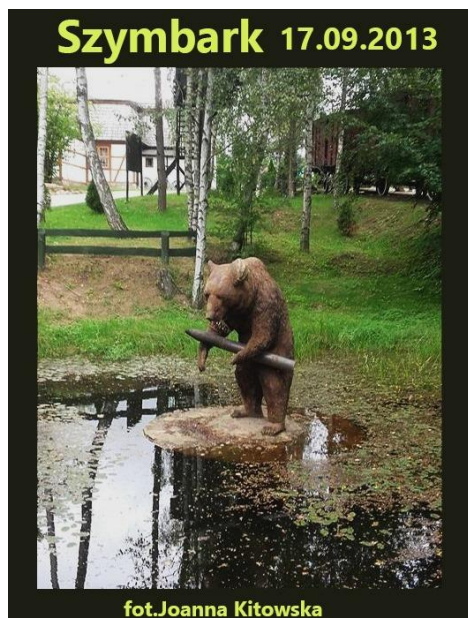
**CZARNE, WYDŁUŻONE TWARZE POLSKICH ŻOŁNIERZY POJAŚNIAŁY
W UŚMIECHU.**

Załącznik nr 7

Zdjęcia przedstawiające pomniki Misia Wojtka znajdujące się w polskich i włoskich miastach.

Źródło: <https://www.polacywewloszech.com/wp-content/uploads/2019/10/Pomnik-nied%C5%BCwiedzia-Wojtka-Polacy-we-Wloszech-0.jpg> [dostęp: 29.10.2021].

Źródło: <https://www.polacywewloszech.com/wp-content/uploads/2019/10/Pomnik-nied%C5%BCwiedzia-Wojtka-Polacy-we-Wloszech-10.jpg> [dostęp: 29.10.2021].

Kraków 18.05.2014

fot. Henryk Klepacki

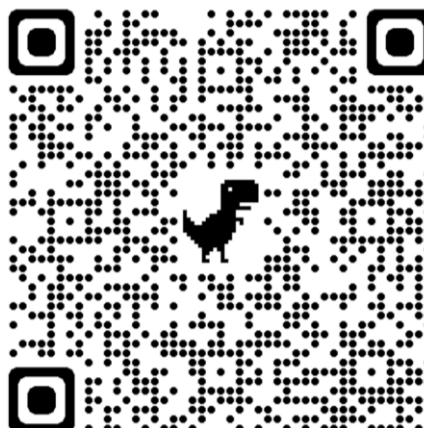

Źródło: <https://www.polacywewloszech.com/wp-content/uploads/2019/10/Pomnik-nied%C5%BCwiedzia-Wojtka-Polacy-we-Wloszech-7.jpg> [dostęp: 29.10.2021].

Warszawa 30.05.2017

fot. Renata Matasik

Źródło: <https://www.polacywewloszech.com/wp-content/uploads/2019/10/Pomnik-nied%C5%BCwiedzia-Wojtka-Polacy-we-Wloszech-11.jpg> [dostęp: 29.10.2021].

Poznań 30.09.2018

fot.ZOO Poznań

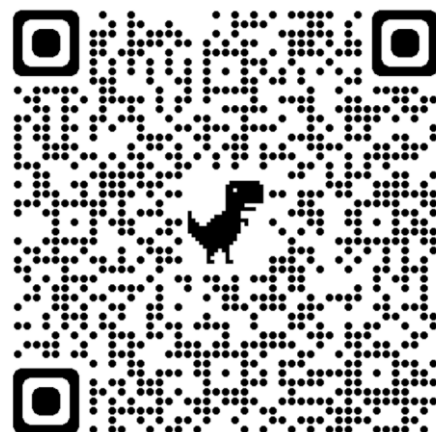

Źródło: <https://www.polacywloszech.com/wp-content/uploads/2019/10/Pomnik-nied%C5%BCwiedzia-Wojtka-Polacy-we-Wloszech-9.jpg> [dostęp: 29.10.2021].

Szczecin 23.05.2019

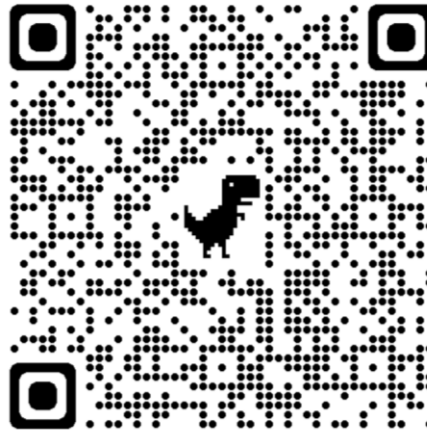

fot.Joanna M. Wąsowicz

Źródło: <https://www.polacywloszech.com/wp-content/uploads/2019/10/Pomnik-nied%C5%BCwiedzia-Wojtka-Polacy-we-Wloszech-16.jpg> [dostęp: 29.10.2021].

SOPOT

Źródło: <https://www.polacywloszech.com/wp-content/uploads/2019/10/Pomnik-nied%C5%BCwiedzia-Wojtki-Polacy-we-Wloszech-3.jpg> [dostęp: 29.10.2021].

Źródło: <https://www.polacywloszech.com/wp-content/uploads/2019/10/Pomnik-nied%C5%BCwiedzia-Wojtki-Polacy-we-Wloszech-8.jpg> [dostęp: 29.10.2021].

Cassino

15.05.2019

foto źródło/ Ambasada RP w RZYMIE

Źródło: <https://www.polacywloszech.com/wp-content/uploads/2019/10/Pomnik-nied%C5%BCwiedzia-Wojtka-Polacy-we-Wloszech-19.jpg> [dostęp: 29.10.2021].

Załącznik nr 8

Karta pracy – wykreślanka, opracowanie własne Beata Standio.

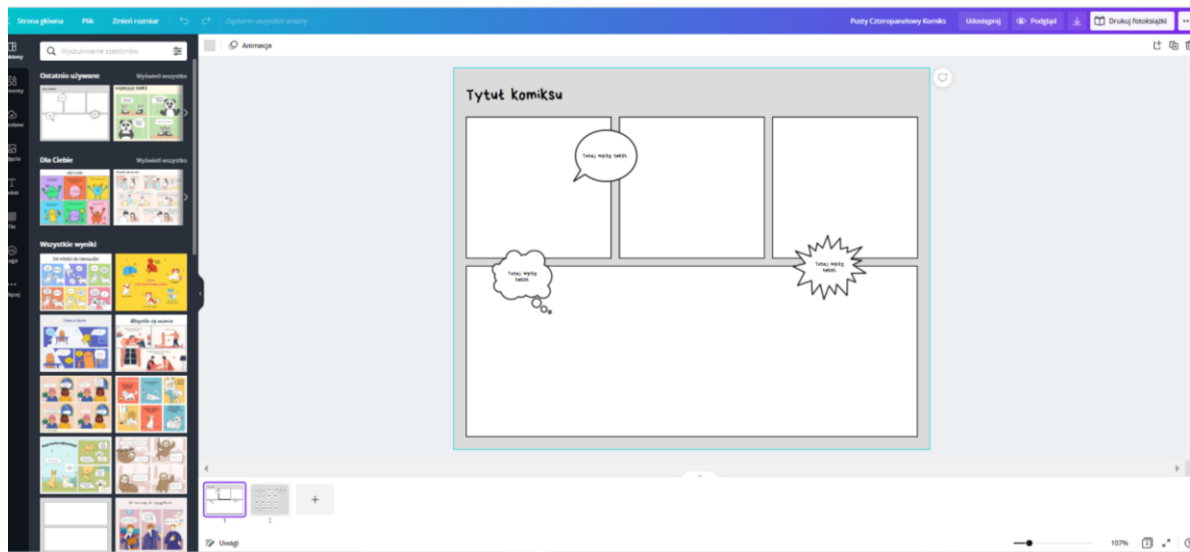
Wykreślanka

Odszukaj w rzędach poziomych lub pionowych nazwy polskich i włoskich miast, w których znajdują się pomniki Misia Wojtka. Zaznacz je w diagramie używając różnych kolorów.

L	H	T	O	S	N	D	I	L	Z	B	W	O
I	G	B	G	O	N	R	T	Z	H	A	S	E
Z	G	A	F	P	L	W	Z	F	C	O	K	I
J	B	I	M	O	L	A	H	Ż	A	G	A	Ń
U	E	B	R	T	P	R	C	R	S	M	F	D
Z	M	H	Z	Y	U	S	H	G	S	E	H	O
L	N	U	S	Z	C	Z	E	C	I	N	R	M
G	U	P	S	H	A	A	Z	I	N	O	A	K
W	R	O	O	D	O	W	W	K	O	A	D	I
C	S	Z	Y	M	B	A	R	K	P	D	B	M
N	C	N	P	O	G	E	G	F	K	B	A	T
K	R	A	K	Ó	W	H	D	J	E	M	P	N
P	K	Ń	T	G	W	R	O	J	K	L	N	E

Załącznik nr 9

Zrzut ekranu 1.

Załącznik nr 10

Zrzut ekranu 2.

